

ปัญหาและอุปสรรคของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในโครงการสหกิจศึกษา Problems and obstacles of the application of Accounting Software Package for the Cooperative Education Program

ไฮดา สูดินปริดา^{1*}

Haida Sudinpreeda^{1*}

¹ อาจารย์, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

¹ Lecturer, Department of Accountancy, Faculty of Management Sciences,
Princess of Naradhiwas University.

*Corresponding author, E-mail: haida.m@pnu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา และเพื่อประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี โดยศึกษาจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจำนวน 81 คน ในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ในโครงการสหกิจศึกษาเทอมการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา โดยแยกจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการใช้งานทั้ง 8 ด้าน ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบจากระบบ เช่น โปรแกรมฯ ผ่านรายการทันทีไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ ประมวลผลล่าช้า ระบบมีความยืดหยุ่นน้อย และปัญหาที่พบจากผู้ใช้งาน เช่น ขาดการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติการใช้งานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ผู้ใช้งานไม่รักษาความลับของข้อมูลในระบบ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่นิยมใช้มากที่สุดคือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Express ซึ่งแสดงถึงความสอดคล้องของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในรายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี ด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49, S.D. = 0.98) เป็นต้น

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี โครงการสหกิจศึกษา

Abstract

This research aims to study problems and obstacles of the implementation of the *Accounting Software Package* during a cooperative education program and to assess students' satisfaction of teaching and learning management of the course. The study's samples were 81 graduate students of the Princess of Naradhiwas University's Faculty of Management Sciences who took their apprenticeship in semester 2 of 2563 academic year. The research's tool was questionnaires. Statistical techniques such as *Means* and *Standard Deviation* as well as Content Analysis employed in the study were to analyze the obtained data both quantitative and qualitative. The analysis of the problems and obstacles of using the program was conducted through *eight* classifications of affecting factors. The research shows that the problem most enterprises encounter is of the program's system including the program's posting immediacy (which allows not editability), delayed processing, and inflexibility. It also finds the problems among the users such as lack of experience and skills in using the program and internal data privacy-preservation. *Express* is the most popular. *The satisfaction*: The students are satisfied the most with the instructor (who was teaching the subject). Its indication is through an average level of the means ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.98).

Keywords: Problems, Accounting software Package, Co-operative Education Project

บทนำ

สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบแบบแผน โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาสลับกับการส่งนักศึกษาสหกิจศึกษาออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือภายใต้การกำกับดูแล และประเมินผลจากผู้ควบคุมงานเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกจ้างชั่วคราวของสถานประกอบการนั้น งานที่นักศึกษาสหกิจศึกษาไปปฏิบัติงานจะต้องตรงกับหลักสูตรที่นักศึกษาสหกิจเรียนอยู่ และปฏิบัติงานเต็มภาคการศึกษา (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552) โครงการสหกิจศึกษาทางการบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีเป็นระบบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยเรียนรู้ร่วมกันกับสถานประกอบการเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าไปฝึกงานทางด้านวิชาชีพ บัญชีเสมือนเป็นพนักงานของสถานประกอบการนั้น มีระบบ รูปแบบที่ชัดเจนในการออกฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผลของนักศึกษาหลังจากที่มีการฝึกปฏิบัติงานเสร็จสิ้นและมีระยะเวลาอย่างน้อย 16 สัปดาห์ เพื่อเพิ่มทักษะจากประสบการณ์ทางวิชาชีพและเกิดการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาในรูปแบบ มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงานทั่วไป (ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ, 2555)

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ ได้มีพันธมิตร เครือข่ายทางวิชาชีพบัญชีได้แก่ สมาชิวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมสำนักงานบัญชีไทย สมาคมสหกิจศึกษา สหกิจศึกษาระหว่างประเทศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ศอบต. และสถานประกอบการ ด้านวิชาชีพบัญชีต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนให้หลักสูตรบัญชีบัณฑิตสามารถสร้างนักบัญชี มีอาชีพควบคู่กับโครงการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างทักษะวิชาชีพบัญชีในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ และสามารถ ได้งานทำทันทีหลังจากสำเร็จการศึกษา ทางหลักสูตรฯ ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาโปรแกรม สำเร็จรูปเพื่องานบัญชี สำหรับการฝึกทักษะการบัญชีบันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ซึ่งเป็นการ เรียนภาคปฏิบัติจริงในชั้นเรียนก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของทักษะวิชาชีพด้านโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่มีความ สำคัญระดับต้น ๆ ในการพิจารณารับพนักงานวิชาชีพบัญชีเข้าร่วมทำงาน เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้สอน รายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี จึงได้ศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาในโครงการสห กิจศึกษาสำหรับปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึกปฏิบัติสห กิจศึกษา ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้านการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการเรียนการสอน ของรายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ด้านทักษะวิชาชีพด้านโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีเป็นอย่างดี และพร้อมทำงานได้เมื่อสำเร็จการศึกษา ในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึก ปฏิบัติสหกิจศึกษา
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

หลักการขั้นพื้นฐานในการจัดทำสารสนเทศทางการบัญชี

หลักการขั้นพื้นฐานในการจัดทำบัญชี แบ่งได้เป็น 5 ชั้น ชั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารขั้นต้น (Source Document) ที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกรายการค้า ชั้นที่ 2 บันทึกรายการค้าลงในสมุดรายวัน ชั้นที่ 3 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท ชั้นที่ 4 จัดทำงบทดลอง และชั้นที่ 5 จัดทำรายงานการเงิน และรายการเพื่อผู้บริหาร

ชั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารขั้นต้นที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกรายการค้า ในการบันทึก รายการค้า จะต้องมียุทธศาสตร์ขั้นต้น เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกรายการค้า เช่น การบันทึกรายการซื้อ สินค้าเข้ามาเพื่อขาย เอกสารขั้นต้นคือ ใบขอสั่งซื้อ ใบรับสินค้า และใบแจ้งหนี้จากผู้ขาย ส่วนการบันทึก รายการจ่ายเงินชำระค่าสินค้า เอกสารขั้นต้น คือ ใบเสร็จรับเงินจากผู้ขาย สำเนาเช็คและต้นขั้ว เป็นต้น

ในการรวบรวมเอกสารขั้นต้นนี้ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ จะต้องตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเอกสารขั้นต้นแต่ละฉบับ ก่อนที่จะนำข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสารไปบันทึกรายการค้าลงในสมุดรายวัน

ขั้นที่ 2 บันทึกรายการค้าลงในสมุดรายวัน เป็นขั้นตอนของการนำข้อมูลที่บันทึกลงในเอกสารขั้นต้นไปวิเคราะห์ และจัดประเภทของข้อมูลว่าอยู่ในกลุ่มสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่าย โดยใช้ผังบัญชี ซึ่งประกอบด้วย รหัสบัญชี และชื่อบัญชีแยกตามประเภท หลังจากที่ได้วิเคราะห์ และจัดประเภทของรายการค้าตามผังบัญชีแล้ว จะทำการบันทึกรายการค้าลงในสมุดรายวัน ซึ่งสมุดรายวันแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) และสมุดรายวันเฉพาะ (Special Journal)

ขั้นที่ 3 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท เป็นกระบวนการนำข้อมูลที่บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป และสมุดรายวันเฉพาะมาผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทนี้อาจจะเพิ่มหรือลดลงหลังจากผ่านรายการก็ได้ เช่น กรณีที่มีการผ่านรายการการขายเชื่อจากสมุดรายวันขาย จะทำให้ยอดคงเหลือในบัญชีลูกหนี้ และบัญชีขายเพิ่มขึ้น ส่วนกรณีที่ผ่านรายการรับชำระหนี้จากสมุดรายวันรับเงิน จะทำให้ยอดคงเหลือในบัญชีลูกหนี้ลดลง แต่ยอดคงเหลือในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 4 จัดทำบทดลอง เมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนดไว้ เช่น 1 เดือน, 3 เดือน, 6 เดือน หรือ 1 ปี กิจการมียอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปแต่ละบัญชีมาจัดเรียงลำดับตามรหัสบัญชีที่ระบุเอาไว้ในผังบัญชี กิจการจัดทำบทดลองเพื่อให้แน่ใจว่าผลรวมที่บันทึกทางด้านเดบิตเท่ากับด้านเครดิต บทดลองแบ่งได้ 3 ประเภทคือ บทดลองก่อนการปรับปรุง บทดลองหลังการปรับปรุง และบทดลองหลังปิดบัญชี

ขั้นที่ 5 จัดทำรายงานงบการเงิน และรายงานเพื่อผู้บริหาร เป็นขั้นตอนที่นำเอาตัวเลขในบทดลองเพื่อจัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และรายงานเพื่อการบริหาร ผู้รับผิดชอบในกระบวนการจัดทำรายงานการเงิน และรายงานเพื่อการบริหารนี้ จะต้องทราบว่ารายงานนำเสนอผู้ใ้ภายในหรือรายงานที่นำเสนอผู้ใ้ภายนอก วัชนิพร เศรษฐศักดิ์โก (2560)

แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี (Accounting Software Package) เป็นสินค้าที่มีอยู่อย่างมากมายในตลาดวงการคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน โปรแกรมที่ใช้กับเครื่อง คอมพิวเตอร์มีราคาที่แตกต่างกันออกไป แต่มักจะมีหน้าที่หลักอย่างเดียวกัน คือ การทำบัญชีการเงิน ซึ่งได้แก่การบันทึกรายการค้า และการจัดทำงบการเงิน และรายงานทางการเงินต่าง ๆ การที่จะเข้าใจประสิทธิภาพของโปรแกรมสำเร็จรูปแต่ละตัวได้อย่างถึถ้วนนั้น บุคคลผู้นั้นจะต้องมี

ความรู้พื้นฐานในเรื่องของการบัญชี มีความรู้พื้นฐานในเรื่องคอมพิวเตอร์ และที่สำคัญจะต้องเข้าใจธุรกิจที่กำลังจะนำโปรแกรมนั้นไปใช้งานได้เป็นอย่างดีอีกด้วย พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม (2556)

ประเภทของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ซอฟต์แวร์ที่ใช้งานทางธุรกิจนั้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ซอฟต์แวร์ทั่วไป (General Software) และซอฟต์แวร์ทางการบัญชี (Specialized Accounting Software) ซอฟต์แวร์ทั่วไป เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำรายงานเสนอผู้บริหาร เช่น โปรแกรมแผ่นตารางทำการ (Spread Sheet) และโปรแกรมฐานข้อมูล (Database Program) เป็นต้น ส่วนซอฟต์แวร์ทางการบัญชี เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีซึ่งซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของธุรกิจแต่ละ ประเภทจะมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ในกระบวนการตัดสินใจเลือกพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการบัญชีขึ้นมาใช้เอง หรือเลือกจัดซื้อจากแหล่งผู้ขายภายนอกนั้น นักบัญชีมีบทบาทอย่างยิ่งในการประเมินประสิทธิภาพของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ดังนั้น นักบัญชีจึงจำเป็นต้องทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ประกอบด้วย 1. วิธีการผ่านรายการ 2. หลักฐานการตรวจสอบ 3. ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน 4. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของโมดูลของระบบบัญชีในแต่ละโมดูล 5. การควบคุมภายใน 6. ความสามารถในการจัดทำรายงาน 7. คู่มือการปฏิบัติการฝึกอบรม และการให้คำปรึกษา 8. ความง่าย และความคล่องตัวในการใช้งาน วัชนิพร เศรษฐสุสโก (2560)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

ปัญหาที่พบในใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ไม่มีคุณภาพ ได้แก่ การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความล่าช้า ขาดข้อมูลช่วยในการตัดสินใจ สร้างปัญหาให้กับการทำงาน เพิ่มค่าใช้จ่ายในระยะยาว ขาดความสามารถในการแข่งขันเพราะขาดเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ รวมถึงการเลือกโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพสูงเกินความจำเป็นทำให้เพิ่มต้นทุน ซึ่งไม่คุ้มค่าต่อการใช้ประโยชน์ บุคลากรที่ไม่มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์ หรือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีทำให้การทำงานเกิดความล่าช้าไม่ทันการ นอกจากนี้ ข้อควรระวังในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบ อันเกิดจากไวรัสคอมพิวเตอร์ ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ แผ่นดินไหว ดังนั้น ผู้ใช้ต้องให้ความสำคัญกับการสำรองข้อมูลเพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ได้ อย่างรวดเร็วที่สุดเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับกิจการ จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2555)

สภาพและปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ด้านความสามารถพื้นฐานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็น เช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมีความยุ่งยากในการป้อน

แก้ไข รายการคำ ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด ข้อมูลบน φόρμหรือเอกสารได้ การผ่านบัญชีใช้เวลานาน เกิดความสูญหายและทำลายได้ง่าย ฤติมา มุ่งหมาย (2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ประชากรของการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ หลังกลับจากฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการจริง ในเทอมการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนทั้งหมด 81 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วนเพื่อให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการในการประเมินผลวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รูปแบบของการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา จังหวัดที่ออกฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่สถานประกอบการใช้ โดยแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี ได้แก่ ความพึงพอใจด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านสื่อการสอนและโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้ งาน ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านประโยชน์และการนำไปใช้งาน โดยถ้ามีความพึงพอใจมากที่สุดให้ 5 คะแนน มาก = 4 คะแนน ปานกลาง = 3 คะแนน น้อย = 2 คะแนน และพึงพอใจน้อยที่สุด = 1 คะแนน การแปลผลความพึงพอใจพิจารณาโดยแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 4.21 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 3.41 – 4.20 หมายถึง พึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 2.61 – 3.40 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 1.81 – 2.60 หมายถึง พึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 1.00 – 1.80 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชีทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ วิธีการผ่านรายการ หลักฐานการตรวจสอบ ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของโมดูลของระบบบัญชีในแต่ละโมดูล การควบคุมภายใน ความสามารถในการจัดทำรายงาน คู่มือการปฏิบัติการฝึกอบรมและการให้คำปรึกษา และความง่ายและความคล่องตัวในการใช้งาน และปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการใช้งานของโปรแกรม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้นำไปตรวจสอบความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.90 ทำให้เครื่องมือวิจัยมีความเป็นปรนัย (Objectivity) คือมีความชัดเจนใน คำถาม มีเกณฑ์การให้คะแนนชัดเจน และการแปลความหมายของคะแนนตรงกัน ซึ่งสามารถให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา หรือทดลองกับผู้เรียนกลุ่มอื่นที่ไม่ได้ศึกษา นวลเสนอห์ วงศ์เชิดธรรม (2549) ซึ่งเครื่องมือวิจัยนี้ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.982

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน 81 ชุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถาม 81 ชุด
- ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรจนครบตามจำนวน
- บันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4.2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ ได้แก่ หนังสือทางวิชาการ บทความ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ต่าง ๆ ในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

นักศึกษาศาสาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 4 จำนวน 81 คน เป็นเพศหญิง 77 คน คิดเป็นร้อยละ 95.10 เป็นเพศชาย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.90 และจำนวนนักศึกษาในโครงการสหกิจศึกษา แยกเป็นรูปแบบสหกิจศึกษาจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50 และรูปแบบฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน 15 คิดเป็นร้อยละ 18.50 พบว่าจังหวัดของสถานประกอบการที่นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา โดยจัดลำดับที่ 1-3 ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.70 ลำดับที่ 2 คือ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 37 และลำดับที่ 3 คือ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.60 และจังหวัดอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่สถานประกอบการในโครงการสหกิจศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานจริง

โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้	Frequency	Percent	No.
Express	52	64.20	1
Easy Acc	1	1.24	
Winspeeds	5	6.17	3
Quick book Pro	2	2.47	
CD Organizing	3	3.70	
My Account	6	7.40	2
Microsoft Excel	1	1.24	
GL Win	2	2.47	
Accellent	2	2.47	
Oracle	1	1.24	
Microsoft Excel	2	2.47	
อื่นๆ	4	4.94	
Total	81	100	

จากตารางที่ 1 พบว่าโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่สถานประกอบการในโครงการสหกิจศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยจัดลำดับที่ 1-3 ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือโปรแกรม Express จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.20 ลำดับที่ 2 คือ โปรแกรม My Account จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.40 และ ลำดับที่ 3 คือ โปรแกรม Winspeeds จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.17 และโปรแกรมอื่น ๆ ตามลำดับ ซึ่งสรุปได้ว่าโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เลือกใช้ในการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกันกับความต้องการของตลาด และสถานประกอบการจริงที่มีการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในปัจจุบัน

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในวิชโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

ภาพรวมในทุกด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและหลักสูตร	81	3.27	.92	4
ด้านสื่อการสอนและโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่ใช้	81	3.29	.85	3
ด้านอาจารย์ผู้สอนรายวิชา	81	3.49	.98	1
ด้านประโยชน์และการนำไปใช้งานของโปรแกรมฯ ที่เรียน	81	3.33	.91	2
รวมทุกด้าน	81	3.35	.86	

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35, S.D. = 0.86) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวม ด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49, S.D. = 0.98) รองลงมาอันดับที่ 2 ได้แก่ ด้านประโยชน์และการนำไปใช้งานของโปรแกรมฯ ที่เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.33, S.D. = 0.91) อันดับที่ 3 ด้านสื่อการสอนและโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่ใช้ งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.29, S.D. = 0.85) และอันดับที่ 4 ด้านเนื้อหาและหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.27, S.D. = 0.92)

2. ปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา สรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางบัญชี ประกอบด้วย 8 ด้าน	ปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี
1. วิธีการผ่านรายการ 2. หลักฐานการตรวจสอบ 3. ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน 4. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของโมดูลของระบบบัญชีในแต่ละโมดูล 5. การควบคุมภายใน 6. ความสามารถในการจัดทำรายงาน 7. คู่มือการปฏิบัติ การฝึกอบรม และการให้คำปรึกษา 8. ความง่าย และความคล่องตัวในการใช้งาน 9. อื่นๆ	1. ไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในช่วงแรก ๆ 2. ถ้าเกิดกรณีผิดพลาด ไม่สามารถแก้ไขรายการได้ นอกจากแก้ไขโดยการปรับปรุงรายการ 3. ระบบมีความยืดหยุ่นน้อย 4. ข้อมูลเกิดเสียหาย และไม่สามารถกู้คืนได้ (ถ้าไม่มีระบบการสำรองข้อมูล) 5. ต้องมีการอัปเดตเวอร์ชันอยู่บ่อย ๆ ทำให้เสียเวลาไปปรับระบบใหม่เพื่อให้ทันการใช้งาน 6. ไม่สามารถใช้งานพร้อมกันได้ มีการกำหนดผู้ใช้งาน 7. มีการจำกัดจำนวนผู้ใช้งาน ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน 8. มีความล่าช้าในการประมวลผล 9. ไม่มีความปลอดภัยของระบบการรักษาฐานข้อมูล 10. ระบบมีการเชื่อมตรงกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้ถ้าระบบอินเทอร์เน็ตล่ม 11. รหัสผู้ใช้งานกับรหัสผ่านไม่เป็นความลับ 12. การแสดงรายงานผลของโปรแกรมฯ ไม่อัปเดต ไม่ถูกต้องครบถ้วนและผิดพลาด 13. ไม่สามารถทำงานในสถานที่อื่นได้ เนื่องจากโปรแกรมฯ ใช้ได้เฉพาะในสถานประกอบการเท่านั้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ประกอบด้วย 8 ด้าน	ปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี
	14. มีความซับซ้อนในการใช้งาน 15. ไม่มีระบบควบคุมการทำงานด้านตัวเลข ทำให้ผิดพลาดด้านตัวเลขบ่อยครั้ง 16. ระบบไม่สามารถไปแก้ไขรายการขั้นต้นได้ 17. โปรแกรมฯ ไม่สนับสนุนการใช้งานในบางประเภทของธุรกิจ เช่น ธุรกิจบริการ และธุรกิจผลิต 18. โปรแกรมบัญชีฯ บางโปรแกรมฯ ผ่านรายการทันที โดยไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ 19. ไม่สามารถปริ้นเอกสารหลักฐานจากระบบเพื่อทำการตรวจสอบได้ 20. บันทึกรายการค้าที่ไม่มีเอกสารหลักฐานทางบัญชี 21. คีย์ข้อมูลผิดพลาด เช่น ยอดยกมา ตัวเลขผิด จำนวนสินค้าผิด รายการค้าผิด ข้อมูลลูกค้าผิด เป็นต้น 22. ผู้ใช้งานไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการใช้งานของโปรแกรมบัญชีฯ ได้ 23. ผู้ใช้งานไม่มีความรอบคอบ ควบคุมด้านการนำเข้าข้อมูล (Input Control) และการนำข้อมูลออกเพื่อรายงานผล (Output Control) 24. รายงานผลจากระบบไม่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล 25. การแสดงรายงานผลของโปรแกรมฯ ไม่อัปเดต ไม่ถูกต้องครบถ้วน และผิดพลาด 26. ขาดการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติการใช้งานของโปรแกรมบัญชีที่ใช้อย่างต่อเนื่อง 27. ผู้ใช้งานไม่ได้มีการสำรองข้อมูล 28. ผู้ใช้งานไม่ระมัดระวังการโจรกรรมข้อมูลในระบบ 29. ผู้ใช้งานไม่รักษาความลับของข้อมูลในระบบ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี

3.2 ระหว่างเรียนควรมีการสอน และปรับใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในหลาย ๆ รูปแบบ

3.2 ควรมีการปรับใช้เอกสารหลักฐานจริงในกรณีศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการบันทึกบัญชีเสมือนรายการจริง

3.3 ควรมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เป็นโปรแกรมฯ ลิขสิทธิ์จริง ไม่ใช่ Demo Program

3.4 นอกจากธุรกิจซื้อขายไป ควรมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่สามารถรองรับธุรกิจหลาย ๆ รูปแบบได้จริง เช่น ธุรกิจบริการ ธุรกิจผลิต เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้งานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา สรุปแยกจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพทั้ง 8 ด้านเป็น 2 ประเด็นปัญหาที่พบดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ประกอบด้วย 8 ด้าน	ปัญหาที่พบจากระบบ	ปัญหาที่พบจากผู้ใช้งาน
1. วิธีการผ่านรายการ	โปรแกรมบัญชีฯ บางโปรแกรมฯ ผ่านรายการทันที โดยไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้	- ไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในช่วงแรก ๆ - ถ้าเกิดกรณีผิดพลาด ไม่สามารถแก้ไขรายการได้ นอกจากแก้ไขโดยการปรับปรุงรายการ
2. หลักฐานการตรวจสอบ	ไม่สามารถปริ้นเอกสารหลักฐานจากระบบเพื่อทำการตรวจสอบได้	บันทึกรายการค้าที่ไม่มีเอกสารหลักฐานทางบัญชี
3. ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน	- ระบบไม่สามารถไปแก้ไขรายการขั้นต้นได้ - ระบบไม่สามารถแสดงสมุดรายวันขั้นต้นได้	คีย์ข้อมูลผิดพลาด เช่น ยอดยกมา ตัวเลขผิด จำนวนสินค้าผิด รายการค้าผิด ข้อมูลลูกค้าผิด เป็นต้น
4. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของโมดูลของระบบบัญชีในแต่ละโมดูล	- มีความล่าช้าในการประมวลผล - ไม่สามารถใช้งานพร้อมกันได้ มีการกำหนดผู้ใช้งาน	ผู้ใช้งานไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการใช้งานของโปรแกรมบัญชีฯ ได้
5. การควบคุมภายใน	- ไม่มีระบบควบคุมการทำงานด้านตัวเลข ทำให้ผิดพลาดด้านตัวเลขบ่อยครั้ง - ข้อมูลเกิดเสียหาย และไม่สามารถกู้คืนได้ (ถ้าไม่มีระบบการสำรองข้อมูล)	ผู้ใช้งานไม่มีความรอบคอบ ควบคุมด้านการนำเข้าข้อมูล (Input Control) และการนำข้อมูลออกเพื่อรายงานผล (Output Control)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ประกอบด้วย 8 ด้าน	ปัญหาที่พบจากระบบ	ปัญหาที่พบจากผู้ใช้งาน
6. ความสามารถในการจัดทำรายงาน	➢ การแสดงรายงานผลของโปรแกรมฯ ไม่อัปเดต ไม่ถูกต้องครบถ้วน และผิดพลาด ➢ รายงานผลจากระบบไม่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล ➢ ระบบไม่สามารถแก้ไขรูปแบบรายงานได้	➢ ผู้ใช้งานเรียกรายงานแสดงผลของโปรแกรมฯ ผิดประเภท
7. คู่มือการปฏิบัติ การฝึกอบรม และการให้คำปรึกษา	➢ ไม่มีคู่มือปฏิบัติงาน	➢ ขาดการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติการใช้งานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้อย่างต่อเนื่อง
8. ความง่าย และความคล่องตัวในการใช้งาน	➢ รหัสผู้ใช้งานกับรหัสผ่านไม่เป็นความลับ ➢ ระบบมีการเชื่อมตรงกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้ถ้าระบบอินเทอร์เน็ตล่ม ➢ มีความซับซ้อนในการใช้งาน ➢ ระบบมีความยืดหยุ่นน้อย	➢ ต้องมีการอัปเดตเวอร์ชันอยู่บ่อย ๆ ทำให้เสียเวลามาปรับระบบใหม่เพื่อให้ทันการใช้งาน
อื่น ๆ	➢ โปรแกรมฯ ไม่สนับสนุนการใช้งานในบางประเภทของธุรกิจ เช่น ธุรกิจบริการ และธุรกิจผลิต ➢ ไม่สามารถทำงานในสถานที่อื่นได้ เนื่องจากโปรแกรมฯ ใช้ได้เฉพาะในสถานประกอบการเท่านั้น ➢ ไม่มีความปลอดภัยของระบบการรักษาฐานข้อมูล	➢ ผู้ใช้งานไม่ได้มีการสำรองข้อมูล ➢ ผู้ใช้งานไม่ระมัดระวังการโจรกรรมข้อมูลในระบบ ➢ ผู้ใช้งานไม่รักษาความลับของข้อมูลในระบบ

จากศึกษาปัญหาและอุปสรรคการใช้งานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีระหว่างการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษาทั้ง 8 ด้าน สรุปได้ว่าปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลัก ๆ มี 2 ประเด็น คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้ใช้งานเอง ซึ่งจากรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนมากจะเกิดจากปัญหาจากระบบเครือข่ายและโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ใช้งาน สอดคล้องกับ พรพรรณ วรรณณะชัย (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาของ ธุรกิจจังหวัดลำปางจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี พบว่าปัญหาจากการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ ด้านวิธีการผ่านรายการ หลักฐานการ ตรวจสอบความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน ความสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล การควบคุมภายในความสามารถในการจัดทำรายงาน คู่มือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และความง่ายและความคล่องตัวในการใช้งาน แต่ถ้ามองในมุมมองของปัญหาตามองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ จะพบปัญหาด้านบุคลากร ระเบียบคู่มือปฏิบัติงานข้อมูล และปัญหาด้านราคาของ โปรแกรมที่ค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณประไพ มหานาม และบุษบา อารีย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กิจกรรมที่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในการบันทึกและจัดทำรายงานทางการเงิน ปัญหาในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านบุคลากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของโปรแกรมด้านฮาร์ดแวร์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ และปัญหาในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องล้าสมัย ไม่มีคุณภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และด้านข้อมูล มีปัญหามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ สอดคล้องกับงานวิจัยจารุณี อภิวัฒน์ไพศาล (2555) ปัญหาที่พบในใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คือ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ไม่มีคุณภาพ ได้แก่ การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความล่าช้า ขาดข้อมูลช่วยในการตัดสินใจ สร้างปัญหาให้กับการทำงาน เพิ่มค่าใช้จ่ายในระยะยาว ขาดความสามารถในการแข่งขันเพราะขาดเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยฤติมา มุ่งหมาย (2562) สภาพและปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ด้านความสามารถพื้นฐานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมีความยุ่งยากในการป้อน แก้ไข รายการค้า ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลดข้อมูลบนฟอร์มหรือเอกสารได้ การผ่านบัญชีใช้เวลานาน เกิดความสูญหายและทำลายได้ง่าย

2. โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่สถานประกอบการในโครงการสหกิจศึกษาใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยจัดลำดับที่ 1-3 ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Express จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.20 ซึ่งสรุปได้ว่าโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่เลือกใช้ในการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกันกับความต้องการของตลาด และสถานประกอบการจริงที่มีการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฤติมา มุ่งหมาย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่

กิจการใช้งานอยู่ในปัจจุบันมากที่สุดคือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Express โดยนำมาใช้งานในระบบบัญชีแยกประเภทมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญธนา ดิษฐ์แก้ว วันดี อืดปัญญา และสุนิสา ธงวิชัย (2558) การศึกษาการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก ส่วนปัญหาที่พบจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ได้แก่ปัญหาด้านความยุ่งยาก ซับซ้อน ปัญหาด้านรายการการออกรายงาน และปัญหาทางด้านการเชื่อมต่อข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่าง แสดงความต้องการที่จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในอนาคต คือ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี Express และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจ อันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น มีทักษะในการปฏิบัติงานด้านบัญชีมากขึ้น เนื่องจากสื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่เสมือนจริงทุกประการ ทั้งโมดูลซื้อ โมดูลขาย โมดูลการเงิน โมดูลสินค้า โมดูลบัญชี โมดูลรายงาน โมดูลเริ่มระบบ และโมดูลอื่นๆ มีการสรุปเนื้อหา และตัวอย่างบริษัทที่เป็นกรณีศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะวิชาชีพด้านโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ตรงกับการใช้งานจริงในปัจจุบันของสถานประกอบการ และเพื่อมุ่งสู่นักบัญชีนวัตกรรมในอนาคตได้

- ควรสรรหาเวอร์ชันของโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express ให้เป็นปัจจุบัน
- ควรมีการจำลองบริษัทที่นอกเหนือจากธุรกิจซื้อขายไป และทำการบันทึกบัญชีที่มีความหลากหลายของธุรกิจ เช่น ธุรกิจบริการ หรือธุรกิจการผลิตประกอบ
- ควรมีการเปลี่ยนโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปตามสมัยนิยม หรือเทคโนโลยีในปัจจุบันมากที่สุด
- ควรมีการปรับใช้เอกสารหลักฐานจริงในกรณีศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการบันทึกบัญชีเสมือนรายการจริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นที่อยู่ในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ควรมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้อีกครั้งหลังจากที่ได้นำข้อมูลจากการวิจัยมาปรับใช้และพัฒนารายวิชาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

- กัญธนา ดิษฐ์แก้ว, วันดี อ้อตปัญญา และสุนิสา ธงวิชัย. (2558). การศึกษาการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก. การประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. ครั้งที่ 2 (603 - 613). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2555). การเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีให้เหมาะสมกับธุรกิจ SMEs. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พรพรรณ วรรณธนะชัย. (2553). ปัญหาของธุรกิจในจังหวัดลำปาง จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี. วิทยานิพนธ์ปัญหามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. (2556). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์.
- ฤติมา มุ่งหมาย. (2562). สภาพและปัญหาการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพรรณ มกราคม-เมษายน 2562, คณะบริหารธุรกิจ และการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ลักษณ์ประไพ มหานาม และบุษบา อารีย์. (2558). ปัญหาในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยพายัพ. 25, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2558): 41 – 62.
- วัชนิพร เศรษฐสกุลโก. (2560). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : วิ.เจ.พรินต์ติ้ง.
- ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ. (2555). คู่มือสหกิจศึกษาสำหรับนักศึกษาและคณาจารย์นิเทศ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). มาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครราชสีมา: สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- Romney, M. and Steinbart, P. (2015). *Accounting Information System*. 13th ed. N.J.: Prentice Hall.